

OPISU MODUŁU KSZTAŁCENIA (SYLABUS)

I. Informacje ogólne

1. Nazwa modułu kształcenia
Archeologia powszechna IV (epoka brązu, wczesna epoka żelaza)
2. Kod modułu kształcenia
05-APB-24
3. Rodzaj modułu kształcenia – obowiązkowy lub fakultatywny
obowiązkowy
4. Kierunek studiów
archeologia
5. Poziom studiów – I lub II stopień, lub jednolite studia magisterskie
I stopień
6. Rok studiów (jeśli obowiązuje)
II rok
7. Semestr – zimowy lub letni
letni
8. Rodzaje zajęć i liczba godzin (*np. 15 h W, 30 h ćw*)
30 h W, 30 h ćw, 15 h konw.
9. Liczba punktów ECTS
8
10. Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail wykładowcy (wykładowców) / prowadzących zajęcia
Maciej Kaczmarek, doktor habilitowany, maciej.kaczmarek@amu.edu.pl;
Marcin Ignaczak, doktor, ignaczak@amu.edu.pl
11. Język wykładowy
polski

II. Informacje szczegółowe

1. Cel (cele) modułu kształcenia
Uzyskanie uporządkowanej wiedzy na temat problematyki epoki brązu i wczesnej epoki żelaza, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień odnoszących się do terenów Europy Środkowej i Północnej.
Opanowanie terminologii archeologicznej odnoszącej się do epoki brązu i wczesnej epoki żelaza.

Przyswojenie specjalistycznej wiedzy z zakresu źródłoznawstwa archeologicznego dla epoki brązu i wczesnej epoki żelaza.

Wyposażenie w wiedzę przedmiotową o kulturach i społecznościach epoki brązu, okresu halsztackiego i starszego okresu przedrzymskiego.

Uzyskanie podstawowej wiedzy o głównych odkryciach oraz kierunkach rozwoju i osiągnięciach w zakresie archeologii epoki brązu i wczesnej epoki żelaza.

2. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują)

Podstawowa wiedza z zakresu archeologii pradziejowej oraz źródłoznawstwa.

3. Efekty kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych dla modułu kształcenia i odniesienie do efektów kształcenia dla kierunku studiów

Symbol efektów kształcenia	Po zakończeniu modułu (przedmiotu) i potwierdzeniu osiągnięcia efektów kształcenia student potrafi:	Odniesienie do efektów kształcenia dla kierunku studiów
APB_01	posiada podstawowe informacje na temat systemów periodyzacyjnych i chronologii epoki brązu i wczesnej epoki żelaza w Europie	K_W01, K_W04, K_W06
APB_02	orientuje się w podstawowych podziałach stref kulturowych epoki brązu i wczesnej epoki żelaza	K_W03, K_W04, K_W05
APB_03	prawidłowo definiuje desygnaty podstawowych jednostek kulturowych epoki brązu i wczesnej epoki żelaza w Europie	K_W01, K_W05, K_W06
APB_04	posiada podstawową wiedzę na temat masowych (ceramicznych) i niemasywowych źródeł archeologicznych z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza, ich cech charakterystycznych i podstaw datowania	K_W02, K_W04, K_W07
APB_05	formułować i określać relacje zachodzące pomiędzy gospodarką, osadnictwem i wytwórczością metalurgiczną głównych prowincji kulturowych	K_W04, K_W07, K_U05
APB_06	określać przebiegi potencjalnych szlaków wymiany dalekosiężnej przedmiotów metalowych w Europie pomiędzy drugą połową II a schyłkiem I tys. BC	K_W04
APB_07	posiada wiedzę na temat przebiegu głównych nurtów procesu kulturowego	K_W04, K_W07, K_U05

APB_08	krytycznie oceniać i wykorzystywać dane prezentowane w literaturze przedmiotu odnoszące się do zagadnień epoki brązu i wczesnej epoki żelaza	K_U01, K_U02, K_U05, K_U06, K_U10, K_K01, K_K02
--------	--	---

4. Treści kształcenia

Nazwa modułu kształcenia: Archeologia powszechna IV (epoka brązu, wczesna epoka żelaza)		
Symbol treści kształcenia	Opis treści kształcenia	Odniesienie do efektów kształcenia modułu
TK_01	systemy periodyzacyjne i chronologia bezwzględna; kalendarium wydarzeń historycznych w świecie cywilizacji bliskowschodnich i śródziemnomorskich	APB_01, APB_02, APB_05, APB_08
TK_02	brąz i żelazo jako czynniki rozwoju cywilizacyjnego europejskich społeczności II i I tys. BC – technologia uzyskiwania oraz obróbki, mechanizmy i drogi dystrybucji	APB_02, APB_03, APB_05, APB_06, APB_08
TK_03	zapoznanie z wyznacznikami kulturowymi i chronologicznymi epoki brązu i wczesnej epoki żelaza	APB_03, APB_04, APB_08
TK_04	prezentacja kompletnej bazy źródłowej dla epoki brązu, okresu halsztackiego i starszego okresu przedrzymskiego	APB_03, APB_04, APB_08
TK_05	charakterystyka podstaw gospodarczych, osadnictwa, kultury symbolicznej i struktur społecznych w epoce brązu i początkach epoki żelaza	APB_01, APB_03, APB_04, APB_07

5. Zalecana literatura

Gedl M., Epoka brązu i wczesna epoka żelaza w Europie. Archeologia pierwotna i wczesnośredniowieczna III, Kraków 1985.

Chochorowski J., Hiperborejczycy wieku spiżu – epoka brązu poza zasięgiem wysokich cywilizacji w Europie. Łowcy i pasterze w dobie brązowego oręża – epoka brązu na obszarach Eurazji. Żelazny oręż barbarzyńców – wczesna epoka żelaza poza zasięgiem cywilizacji klasycznych, [w:] Encyklopedia Historyczna Świata, t. I. Prehistoria, Kraków 1999, s. 202 – 395.

Harding A. F., European Societies in the Bronze Age, Cambridge 2000.

Kristiansen K., Europe before History, Cambridge 2000.

Kristiansen K., Larsson T.B., The Rise of the Bronze Age Society, Cambridge 2005.

6. Informacja o przewidywanej możliwości wykorzystania b-learningu

Konsultacje przez media elektroniczne; przekazywanie wybranej literatury przedmiotu; przygotowywanie multimedialnych prezentacji w grupach.

7. Informacja o tym, gdzie można zapoznać się z materiałami do zajęć, instrukcjami do laboratorium, itp.

Strona domowa Instytutu Prahistorii UAM (<http://archo.amu.edu.pl/edukacja.htm>)

III. Informacje dodatkowe

8. Odniesienie efektów kształcenia i treści kształcenia do sposobów prowadzenia zajęć i metod oceniania

Nazwa modułu (przedmiotu): Archeologia powszechna IV (epoka brązu, wczesna epoka żelaza)			
Symbol efektu kształcenia dla modułu	Symbol treści kształcenia realizowanych w trakcie zajęć	Sposoby prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów kształcenia	Metody oceniania stopnia osiągnięcia założonego efektu kształcenia
APB_01	TK_01, TK_05	wykład, konwersatorium	F – aktywność, udział w dyskusji, przygotowanie referatu z prezentacją P – egzamin ustny
APB_02	TK_01, TK_02	wykład, ćwiczenia, konwersatorium	F – aktywność, udział w dyskusji, przygotowanie referatu P – egzamin ustny
APB_03	TK_03, TK_04, TK_05	ćwiczenia, konwersatorium	F – aktywność, udział w dyskusji, przygotowanie referatu z prezentacją P – egzamin ustny
APB_04	TK_03, TK_04, TK_05	ćwiczenia, konwersatorium	F – aktywność, udział w dyskusji, przygotowanie referatu z prezentacją P – egzamin ustny
APB_05	TK_01, TK_02	wykład, ćwiczenia	F – aktywność, udział w dyskusji, przygotowanie referatu z prezentacją P – egzamin ustny
APB_06	TK_02	wykład, ćwiczenia	F – aktywność, udział w dyskusji, przygotowanie referatu z prezentacją P – egzamin ustny
APB_07	TK_05	wykład, ćwiczenia	F – aktywność, udział w dyskusji, przygotowanie

			referatu z prezentacją
APB_08	TK_01, TK_02, TK_03, TK_04, TK_05, TK_06	ćwiczenia	F – aktywność, udział w dyskusji, przygotowanie referatu z prezentacją

Przykład 1. Przygotowanie prezentacji dotyczącej wybranego zagadnienia z zakresu epoki brązu na podstawie artykułów dostępnych w zasobach elektronicznych Biblioteki Uniwersyteckiej.

Przykład 2. Pytanie egzaminacyjne - przemiany kulturowe na przełomie epoki brązu i żelaza.

1. Obciążenie pracą studenta (punkty ECTS)

Nazwa modułu (przedmiotu):	
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem	75
Praca własna studenta (przygotowanie do zajęć)	20
Praca własna studenta (czytanie literatury)	30
Praca własna studenta (przygotowanie do egzaminu)	40
SUMA GODZIN	165
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA MODUŁU (PRZEDMIOTU)	8

2. Sumaryczne wskaźniki ilościowe

- a) Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje na zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich - **8**
- b) Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym, takich jak zajęcia laboratoryjne i projektowe - **0**

3. Kryteria oceniania

- 5,0 – znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje personalne i społeczne**
- 4,5 – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje personalne i społeczne**
- 4,0 – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje personalne i społeczne**
- 3,5 – zadawalająca wiedza, umiejętności i kompetencje personalne i społeczne, ale ze znacznymi niedociągnięciami**
- 3,0 – zadawalająca wiedza, umiejętności i kompetencje personalne i społeczne, ale z licznymi błędami**
- 2,0 – niezadawalająca wiedza, umiejętności i kompetencje personalne i społeczne**